

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami co środy, kosztuje w prenumeracie: Bez poczty: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercyja od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGLĄD.

Monarchya austriacka. — Hiszpania. — Francya. — Włochy. — Rosya. — Księztwa Naddunajskie. — Turcya. — Persya. — Doniesienia z ostatniej poczty. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

MONARCHYA AUSTRYACKA.

Sprawy krajowe.

(Administracyjno-sądowa organizacyja Galicyi.)

Litogr. koresp. austr. z dnia 1go maja zawiera następujący artykuł:

Wkrótce spodziewać się mamy administracyjno-sądowej organizacyi ważnego kraju koronnego, mianowicie królestw Galicyi i Lodomerji z wielkim księstwem Krakowskim i księstwami Oświęcimem i Zatorem, które podzielone będą na dwa obwody administracyjne. Obwód administracyjny Namiestnictwa we Lwowie obejmować będzie wschodnią część kraju zawierającą teraźniejsze obwody: Lwowski z 5, Żółkiewski z 10, Przemyski z 9, Sanocki z 11, Złoczowski z 10, Brzeżański z 8, Tarnopolski z 9, Czortkowski z 9, Kołomyjski z 9, Stryjski z 9, Samborski z 11 i Stanisławowski z 10 okręgami. Pod względem sądowiczym przydzielone będą powyższe obwody pod jurysdykcyę wyższego sądu krajowego we Lwowie. Obwód administracyjny rządu krajowego w Krakowie składa się z teraźniejszych obwodów: Wadowskiego z 13, Sądeckiego z 10, Jasielskiego z 9, Rzeszowskiego z 11, Tarnowskiego z 10, Bocheńskiego z 9 i z obwodu byłego wolnego miasta Krakowa z 5 okręgami, i należy pod jurysdykcyę wyższego sądu krajowego w Krakowie.

Stołeczne miasta Lwów i Kraków zostają pod bezpośredniem zwierzchnictwem Namiestnictwa.

W lwowskim okręgu administracyjnym będą utworzone następujące trybunały pierwszej instancyi: Sąd krajowy we Lwowie dla obwodów lwowskiego i żółkiewskiego i dla miasta Lwowa; sąd obwodowy w Przemyślu dla obwodu przemyskiego i sanockiego; sąd obwodowy w Złoczowie dla obwodu złoczowskiego i brzeżańskiego; sąd obwodowy w Samborze dla obwodu samborskiego i stryjskiego; sąd obwodowy w Tarnopolu dla obwodu tarnopolskiego i czortkowskiego; i sąd obwodowy w Stanisławowie dla obwodu stanisławowskiego i kołomyjskiego.

W Krakowskim okręgu administracyjnym ustanowione będą jako sądy pierwszej instancyi: Sąd krajowy w Krakowie dla miasta Krakowa i obwodów krakowskiego i wadowickiego; sąd obwodowy w Nowym Sączu dla obwodu sądeckiego i jasielskiego; sąd obwodowy w Rzeszowie dla obwodu rzeszowskiego, i sąd obwodowy w Tarnowie dla obwodu tarnowskiego i bocheńskiego.

Zarazem została ukończona organizacyja księstwa Bukowiny, które we względzie sądowiczym należeć będzie do okręgu wyższego sądu krajowego we Lwowie, i podzielone zostanie na okręgi: Dorna, Putilla, Wysznitz, Kimpolung, Solka, Gurahomora, Sereth, Waskoutz nad Czeremoszem, Sadagura, Storożinetz, Kotzmań, Zastawna, Suczawa, Radautz i Czerniowce (okolice), gdyż samo miasto będzie także i tu podlegać bezpośrednio rządowi krajowemu. — Jako trybunał pierwszej instancyi będzie zaprowadzony w Czerniowcach wyższy sąd krajowy.

W ogóle będą w tych koronnych krajach zachowane te same kierujące zasady pod względem organizacyi administracyjno-sądowej, co w innych prowincjach Monarchyi. Urzęda okręgowe są pierwszym stopniem tak sądowej jak i politycznej administracyi i będą przy stosownem, lokalnym potrzebam zupełnie odpowiedniem przydzieleniu kilku okręgów do niektórych urzędów okręgowych pełnić równie jak sądy wyższe także funkcycę sądu śledczego w sprawach zbrodni i przestępstw.

(Obchód ślubnych uroczystości cesarskich w całym państwie.)

Wiedeń, 30. kwietnia. Ze wszystkich koronnych krajów Monarchyi, pisze *Litogr. koresp. austr.*, przynoszą dzienniki krajowe obszernie opisanie, z jaką godnością a osobliwie jak stosownie do najwyższego życzenia obchodzono wszędzie uroczystość zaślubin Najjaśniejszego Pana, tak ze nawet najuboższą i najsamotniejszą chatę rozjaśnił promień powszechnej, niewysłowionej radości. Niektóre gazety krajowe wyszły tego dnia w ozdobnych wydaniach, jak np. gazety peszteńska, gracka i kilka innych. „Gazzetta di Venezia“

uczciła tę uroczystość ozdobnym numerem z niebieskimi czcionkami i umieściła bardzo dokładne tłumaczenie hymnu narodowego Seidla. Wszystkie dzienniki krajowe bez wyjątku podają najpiękniejsze dowody wspólnego wszystkim ludom i krajom Austrii uczucia w licznych i wiesieniach, częstokroć z najuważniejszych nawet miejsc o urządzanych na dniu 24. kwietnia uroczystościach i złożonych z najszczerzą chęcią na ołtarzu dobroczynności ofiarach. Żaden kraj nie dał się wyprzedzić drugiemu w chwalebnej gorliwości, by dzień ten tak ważny i na wieki pamiętny w dziejach Monarchyi jak najwspanialej uświęcić; i piękne te dowody wierności i przywiązania do najwyższego domu Cesarskiego były wszędzie najzupełniej zastosowane do sił kraju, gmin i osób prywatnych. Jak donosi dziennik *Bote für Tirol und Vorarlberg* panuje najserdeczniejsza radość w pięknym, wiernym Tyrolu, i objawia się podług starodawnego zwyczaju w wesołem strzelaniu do tarczy. Krótki ten przegląd niemoże być wcale dokładny, gdyż każdy dzień dostarcza w tej mierze nowych, uzupełniających szczegółów; ale niechaj służy za dowód, jak wzniosły i powszechny wyraz znalazło w tym pamiętnym dniu radośne uniesienie ludów Austrii.

(Obecność księcia Cambridge w Wiedniu.)

Wiedeń, 30. kwietnia. Jego królewicz. Mość księżę Cambridge, który był obecny na wszystkich uroczystościach odbytych na cześć zaślubin Jego Mości Cesarza, i w imieniu Jej Mości królowy Anglii złożył najszczerze życzenia najwyższym nowożeńcom, opuszcza dzisiaj Wiedeń. Ta misya księcia z królewskiego domu Anglii dla udziału w uczczeniu tak radośnego dla Austrii zdarzenia jest dowodem istniejącej pomiędzy obydwojma dworami przyjaźni. Księżę przekonał się bez wątpienia, jak wielce z naszej strony cenią utrzymanie i utrwalenie tego stosunku, a samo poselstwo Jego królewicz. Mości wskazuje dostatecznie, że i królew. angielski dwór żywi w tej mierze takie same życzenia.

Jak się dowiadujemy, miał Jego królewicz. Mość księżę Cambridge przedwczoraj zaszczyt doręczyć Jego c. k. Apost. Mości pismo swej dostojnej kuzynki i królowy Anglii. (L. k. a.)

(Festyn ludu w Praterze.)

Wiedeń, 30. kwietnia. Odprawiony wczoraj w Praterze festyn ludu odznaczał się, jak wszystkie dotychczasowe uroczystości tego rodzaju, świetnością, obfitością rozrywek i przyrzadów jako też niezmiernie licznem zgromadzeniem widzów i wznoszonymi przytem bez ustanku okrzykami radości i uniesienia wszystkich klas ludności. Gdy Ich ces. Moście ukazali się dwukrotnie pośród szeregów ludu, zagrzmiwały ze wszech stron okrzyki radości i powitania, które pochodząc z głębi serca musiały też koniecznie przejąć najsilniejszym wzruszeniem każde serce. Wszystkie dzienniki tutejsze podają obszernie opisanie tego radośnego wieczora. My zaś wspominamy jeszcze z prawdziwą przyjemnością, że mimo tak nadzwyczajnego natłoku ludności panował we wszystkich częściach Prateru prawdziwie wzorowy porządek, i że żaden przypadek ani exces nie zakłócił tego pięknego festynu, o którym ludność wiedeńska długo jeszcze z prawdziwą uciechą i wzruszeniem wspominać będzie.

(Lit. koresp. austr.)

(Swobody przyznane okrętom przewozowym w Anglii.)

Litogr. koresp. austr. z 27. z. m. pisze: Uchwalona w parlamencie angielskim ustawa zapewniająca obcym okrętom wolność żeglugi u wybrzeży Anglii i Irlandyi, z czego choć nieodrazu na wielką skalę to przynajmniej w części będzie mogła korzystać wrażliwa marynarka austriacka, jest następującej treści:

Każdy obcy okręt, któryby na przyszłość przewoził towary lub pasażerów z jednej części połączonego królestwa do drugiej, albo z wysp Quernsey, Jersey, Alderney, Sark i Man do połączonego królestwa lub na odwrót, albo z jednej z tych wysp na drugą, albo nakoniec z jednego miejsca tych wysp na drugie, ma tak co do zapasów okrętowych dla majątków jako też w każdym innym względzie podlegać tym samym ustawom, przepisom i rozporządzeniom, co okręta angielskie. Na przyszłość niemają opłacać obce okręta trudniące się handlem nadbrzeżnym jak również przewożone niemi towary w ciągu żeglugi nadbrzeżnej żadnych wyższych lub osobnych należytości, ceł, taks przepustnych i innych ciężarów jakiegokolwiek rodzaju, ani też podlegać co do używania sterników żadnym innym ustawom, przepisom, prawdom lub ograniczeniom, prócz takich, jakie są ustanowione dla okrętów angielskich i przewożonych niemi towarów, i jakie okręta te opłacać są obowiązane,

ani w takim razie nawet, gdyby należytości takie były zastrzeżone jaką ustawą, przywilejem lub wyłącznym pozwoleniem; również nie wolno odtąd żadnej korporacji lub osobie, mającej prawo do pobierania innych lub wyższych podatków, ceł, danin i innych należytości, albo też mogącej rościć je sobie na zasadzie odnośnej do tego ustawy, żądać podobnego wynagrodzenia. Nakoniec ustanawia się dla bezpieczeństwa pasażerów na statkach parowych, że na przyszłość ma każdy zagraniczny (nieangielski) statek parowy, przewożący pasażerów z jednego punktu wybrzeża Anglii, Irlandyi lub wysp angielskich w Kanale na drugi, podlegać postanowieniom regulaminu żeglugi parowej z roku 1851.

Hiszpania.

(Bank Madrycki.)

Madryt, z kwietnia. *Gaceta de Madrid* ogłasza w urzędowej części następującą deklarację:

Rada banku San Fernando zdziwiona niespodziewanym napływem osób, które od trzech dni do banku się cisną, bądź aby mieć banknoty, bądź aby żądać zlikwidowania bieżących rachunków, musiała tę oznakę nieufności, której niepodobna było przewidzieć, wziąć pod rozwagę. W takim składzie rzeczy poczytała sobie za obowiązek, oświadczyć publiczności, że ta trwoga, której początek nieznan, zupełnie jest bezzasadna.

Stan banku jest zabezpieczony, jego stosunki z rządem Jej kr. Mości są ciągle regularne i w dobrem porozumieniu; stan jego obrotu daje zupełne zaręczenie. Ta sama rada, której dyrekcyja zaszczycona została publicznym zaufaniem, znajduje się zawsze jeszcze na czele zakładu z zupełną wolnością działania niedoznając w tem żadnej przeszkody i trwając w silnem postanowieniu ścisłego pełnienia swych zobowiązań. Niemaż żadnego powodu do jakiegokolwiek niespokojności, a rada może śmiało oznajmić kredytorom banku, że interesy zupełnie są zabezpieczone. (W. Z.)

Francya.

(Oświadczenie względem Prus w Monitorze. — Książę Napoleon w Malcie. — Jenerał Jussuf. — Transport wojsk. — Flota rezerwowa.)

Paryż, 26. kwietnia. Monitor zawiera następujące oświadczenie: „Niektóre dzienniki zagraniczne podały wiadomość, że gabinet francuski w porozumieniu z londyńskim przesłał rządowi Pruskiemu wezwanie, ażeby Prusy wystąpiły z swej neutralności. Nie potrzebujemy mówić, że ta pogłoska równie jest bezzasadną jak niepodobną do prawdy. W chwili, kiedy Prusy przez podpisanie ostatniego aktu konferencyi wiedeńskiej nanowo pochwały zasady wyrzeczone ze strony mocarstw morskich, nie mogły zamiary gabinetu pruskiego ulegać żadnej wątpliwości. Gabinetem niemieckim znany jest dokładnie charakter i cel polityki, przeciw której Francya i Anglia walczyć zamysłają. Jedność interesów jest dostateczną rękojmią wspólnego działania.

Z Malty donoszą pod dniem 20. kwietnia, że książę Napoleon tego dnia o trzeciej godzinie popołudniu tam przybył. Gdy zawinął do portu, powitały go salwy z dział fortecy i okrętów, i okrzyki wojska, równie jak ludności licznie zebranej na wybrzeżu. Gubernator na czele swego sztabu i straży honorowej przyjmował go przy wylądowaniu. Książę zwiedzał rozmaite osobliwości miasta, był na obiedzie w pałacu, a wieczór spędził na operze. O pół do jedenastej wieczór powrócił na okręt w towarzystwie gubernatora witany po drodze nowymi okrzykami. O pół do pierwszej po północy wypłynął „Rolland“ pomimo silnego południowo-wschodniego wiatru w dalszą podróż morską.

Według telegraficznej depechy spuszczonej wczoraj w Brest nowy okręt liniowy „St. Louis“ o 90 działach z warsztatu.

Urzędowy organ ministerstwa wojny donosi, że jenerał brygady Jussuf, Arab, dowódzca wojsk francusko-arabskich w subdywizyi Medeah posłany został do naczelnego wodza armii orientalnej, który mu ma polecić „specyjalną misję“.

Ten sam dziennik zawiera ciekawe szczegóły o odbywających się ciągle transportach wojsk do Oryentu; statki marynarki transportują piechotę, najęte przez ministerjum wojny okręta handlowe przewożą kawalerję, artylerję i wszelki inny materiał wojenny. Od początku embarkacyi (20. do 25. marca) najęto w ogóle 354 okrętów wojennych, z których 288 najęto w Marsylii a 66 w Genuy; na tych okrętach pomieścić można 6500 koni i 14.000 beczek materiału. Każda jazda tam i napowrót trwa w przecięciu 50 dni, a ponieważ większa połowa okrętów najęta jest na cztery miesiące, przeto pełnić będą podwójną służbę. Poczyniono wszelkie przygotowania, by co tydzień odpłynąć mogło z Marsylii 1200 do 1500 koni. Dnia 19. kwietnia odpłynęło ztamąd już 181 okrętów, mianowicie 93 prosto do Gallipoli z 2118 końmi lub mułami i 88 do Algieryi po 1896 koni lub mułów. Kilka okrętów najętych w samej Algieryi przywiozło także już konie i muły do Gallipoli, tak, iż w ogóle wysłano już do Gallipoli do 5000 koni lub mułów. „Moniteur de l'armée“ przyznaje, że administracyja wojenna przytem niemałych doznawała trudności, które jednak pokonała w kilku tygodniach.

Francya posiada w obecnej chwili 24 zupełnie uzbrojonych okrętów liniowych na morzu; a rząd stara się z największą usilnością o to, ażeby oprócz okrętów, które się codziennie spuszczały z warsztatów, na początku roku 1855 mieć w pogotowiu potężną flotę rezerwową złożoną z dwunastu okrętów liniowych. (Zeit.)

Włochy.

(Pożyczka turyńska i parmeńska. — Badeńska sprawa kościelna. — Wiadomości bieżące.)

Turyn, 22. kwietnia. Dziennik „G. Piem.“ robi uwagę, że

termin wyznaczony do subskrypcyi na nową pożyczkę z dniem dzisiejszym upływa, i że się spodziewać należy pomyslnego rezultatu z tej subskrypcyi.

Rząd sardyński otrzymał ze strony senatu i Izby deputowanych upoważnienie do zwołania 12,000 kontyngensu z młodzieży roku 1833 urodzonej.

Rzym, 19. kwietnia. J. królewicz. M. książę Fryderyk Wilhelm z Prus odjechał ztąd do Florencyi dnia wczorajszego.

Książę Lucyan Bonaparte odjechał dziś z Rzymu w kierunku Viterbo.

Listy pisane do dziennika „Univers“ z Rzymu z 14. kwietnia donoszą, że hrabia Leiningen-Billichheim przybył tam 8. „Univers“ dodaje, że wnosząc z rozmaitych uwag hrabi zrobionych niektórym członkom z ciała dyplomatycznego i innym osobom niespodziewać się już pomyslnego rezultatu negocyacyi z kurya rzymską.

Parma, 21. kwietnia. Wicehrabia d'Ardoin, król. belgijski poseł dla Turynu i Parmy był z oświadczeniem kondolencyi od rządu swego u Jej królewicz. M. rejentki. Na nowo wydane obligacye subskrybowano wczoraj 311.500 lirów. (A. B. W. Z.)

Rosya.

(Wiadomości z-nad Dunaju.)

Działania na prawym brzegu Dunaju.

Dnia 20. marca, oddział powierzony jenerał-adjutantowi Lüdersowi, skoncentrował się pod Hirsowa.

Nieprzyjaciel cofał się z takim pośpiechem, że patrole naszych przodowych posterunków nigdzie go odkryć nie mogły. Według otrzymanych wiadomości, okręg Babadagski zupełnie oswobodzony; Turcy opuścili Karasu i Czernowodę, skierowawszy się do Bazarozik, Szumli i Warny.

Mieszkańcy, wyjąwszy Turków, którzy uszli za swemi wojskami, przyjmują nas przyjaźnie i przystępują do robót wiejskich. Tym sposobem ruch wojsk naszych do Hirsowy sprawia tę ważną dogodność, że pola krajowe będą w swoim czasie obsiane.

22. marca, mieszkańcy wsi Rossewata (o 15 wiorst poniżej Czernowody) przybyli do posterunku Kozackiego we wsi Boszczik, z prośbą o pomoc przeciw oddziałowi Turków, rabujących wieś okoliczną.

W skutku tego Esaul Popow, z pułku Dońskiego Kozaków nr. 22, podpułkownika Wałujewa, posłany z 25ciu Kozakami do wsi Rossewata i zastał tam około 20 Turków, którzy z poza budowli powitali Kozaków ogniem karabinowym. Po niedługim strzelaniu, Kozacy zsiadli z koni, i wyparłszy Turków ze wsi, zabrali do niewoli 1 sztab oficera i 15 żołnierzy; pozostałych zaś 5 legło w czasie utarczki. Z naszej strony otrzymał kontuzję 1 kozak.

Patrole nasze dostrzegły, że most murowany pod wsią Karasu pozostawiony przez Turków jest w zupełnej całości.

Działania od strony Sistory i Nikopolu.

19. i 21. marca, nieprzyjaciel opuścił zajmowane przezeń wyspy Bogureskułuj, Bielina i Renia, i usunął się na prawy brzeg Dunaju. Powód tak spiesznego opuszczenia tych wysp daremnie przez Turków oszańcowanych, należy przypisać działaniom oddziału jenerał-majora Popowa, jakoteż i wrazeniu sprawionemu na nieprzyjacielu przejściem wojsk naszych przez Dunaj.

Działania przeciw Kalafatowi.

Dnia 19. marca, wojska oddziału Mało-Wołoskiego wykonały ogólny rekonsans ku Kalafatowi. Turcy wysłali na nasze spotkanie całą swą jazdę, lecz kilka granatów kartaczowych rzuconych w jej kolumny i posunięte naprzód 10 szwadronów huzarów, zmusiły nieprzyjaciela do spiesznego cofnięcia się za szanice.

Według otrzymanych doniesień, część załogi Kalafatu skierowała się w dół Dunaju prawym brzegiem; tymczasem Turcy, chcąc zapewne ukryć przed nami to poruszenie wysyłają codziennie z Kalafatu oddziały jazdy przeciw naszym przodowym posterunkom.

(Gaz. Warsz.)

Księztwa Naddunajskie.

(Doniesienia z-nad Dunaju w Wiedeńskiej gazecie.)

Wiedeń, 29. kwietnia. Do dziennika „Siebenb. Bote“ donoszą z teatru wojny: że pod Tymok zebrali Turcy kilka statków ażeby pod Prystol przez Dunaj się przepawali; przeszkadzali temu Rosyanie zawiadomieni zawczasu. Teraźniejszą liczbę wojska tureckiego w Kalafacie podają niemal na 25,000 ludzi. Nehmet Basza, dawniejszy komendant tamtejszy jest odwołany, a na jego miejsce mianowano Halim Baszę.

Z Galaczu donoszą do tego samego dziennika pod dniem 17. b. m., wczoraj powrócił z Suliny paropływ Lloydy „Danubio“, dokąd holował dwa żaglowe okręta; według raportu kapitana była w korycie ujścia 9³/₄ do 10 stóp głęboka woda. Dnia 10. b. m. zatopiono tam w samej rzeczy trzy piaskiem napełnione okręta, a dla komunikacyi okrętów zostawiono na rosyjskiej stronie cieśninę mającą tylko 500 kroków szerokości. Ażeby jednak każdego momentu można zamknąć i to otwarte miejsce, leżało kilka set piaskiem napełnionych worów na pogotowiu. Obydwa brzegi ujścia są ufortyfikowane bateriami. Tamtejsza załoga wynosi obecnie 2000 ludzi, ale spodziewano się przybycia jeszcze 6000. Zwinięto wszystkie statki, po których poznawano przystęp do ujścia. Przy pomyslniej pogodzie pojawiają się na przemiany francuskie i angielskie paropływy.

Z Bukaresztu otrzymał „S. B.“ wiadomości z dnia 19. kwietnia, według których rozgłoszone wieści o wielkiej bitwie w Dobrudzcy okazały się bezzasadne. Bombardowanie Sylistryi trwa wprawdzie nieprzerwanie, jednak nie udało się Rosyanom dotychczas zdobyć fortecy. Niektórzy francuscy majtkowie uderzyli pod Kustendze na rosyjskie forpoczty, ale zdaje się jednak, że cały ten wypadek był bardzo nieznaczny. Padło tylko kilka strażów z obcej strony, poczem się francuscy majtkowie znowu na okręta udali.

(„Soldatenfreund“ o ustąpieniu Rosyan z Małej Wołoszczyzny.)

Dziennik „Oesterreichische Soldatenfreund“ donosi z teatru wojny pod dniem 29. kwietnia co następuje:

Namienione poprzednio ustąpienie Rosyan z małej Wołoszczyzny jest teraz faktem dokonany. Jenerał-leitnant Liprandi odebrał dnia 16. b. m. rozkaz, odstąpić od cernowania Kalafatu i cofnąć swoje zbrojne siły na lewy brzeg rzeki Atuty, dzielącej małą Wołoszczyznę od wielkiej w rejonie Rymnika, Slatyny i Turnu nad Dunajem. Rozebrano natychmiast lazarety, a chorych, park obłężniczy i wozy z pontonami przeniesiono w bezpieczne miejsce; poczem ruszyły w pochód brygady z Braniszte, Dreczen i Radowan, i stanęły już dnia 23. w Krajowie. Dwa regimenta kawalerii wraz z pułkiem strzelców Tobolska stanowiły rezerwę. Dnia 23. była w Krajowie parada kościelna, 24. dniówka, a 25. ruszono w dalszy pochód kierunkiem wymienionych powyżej trzech pozycji poza Atutę. Ustąpienie to musiało nastąpić ze względów strategicznych i politycznych, rozpoczęcie operacji na prawym brzegu Dunaju przez lewe skrzydło rosyjskiej armii naddunajskiej wymaga wzmocnienia tej zbrojnej siły korpusem jenerał-leitnanta Liprandi, złożonym z 12 pułków piechoty i 3 pułków kawalerii.

Pierwiastkowem zadaniem tego korpusu było zniszczenie dwóch przyczółków mostowych przed Kalafatem i połączenie się Rosyan z Serbami i Montenegrynami, a właściwie zrewoltowanie Greko-Sławian; można się tego domyślać po utworzeniu serbskiego pułku ochotników w Bukareszcie i po najnowszej proklamacyi księcia Danily, który swych poddanych wzywa do walki na śmierć lub życie przeciw głównemu nieprzyjacielowi. Zdobyte Kalafatu mogłoby być nastąpić tylko z wielką stratą ludzi i czasu dla wielkich fortyfikacji, które Achmet Basza powznosił. Po zajęciu przez Rosyan Dobrudzcy, przestał Kalafat być dla nich podstawą operacyjną, a ponieważ zdaje się, że książę Paszkiewicz obawiał się także, ażeby Turcy nie przeszli z Sistowy na lewy brzeg ku Slatynie dla przecięcia komunikacji między rosyjskimi zbrojnymi siłami w Krajowie i Bukareszcie, więc ustąpienie to zdaje się być krokiem potrzebnym, który wyniknął ze składu rzeczy.

Turcyja.

(Wiadomości z Konstantynopola. — Wychodźstwo Greków. — Postępywanie Zuawów. — Podstąpienie pod Odesę.)

Konstantynopol, 17. kwietnia. Okręt kupiecki, mający na pokładzie 264 Greków, został koło Dardanelów uszkodzony; również paropływ Lloydy, który w sobotę odpłynął do Salonichi, powrócił wczoraj bez masztu i komina. Uszkodzenie to nastąpiło przez zekłnięcie się z innym paropływem, przyczem kilka ludzi zginęło.

Nieprzyjemne wrażenie sprawiło niecne postępowanie algierskich Zuawów w Galipoli. Dopuścili się zaburzenia domowego spokoju Turków i gwałtu kobiet. Francuski komendant był zmuszony decydować występnych i kazał trzech w obec przestraszonej ludności rozstrzelać.

W ostatnim czasie srożyły się okropnie burze na czarnem morzu, a nadchodzące ciągle z angielskim wojskiem okręta mają do pokonania wiele trudności, szczególnie przy wylądowaniu.

Około 18.000 Helenów opuściło już Konstantynopol; kupcom pozwolono trzymiesięczne przedłużenie za rękojmią dwóch Rajów i pod warunkiem, że się zastosują do rozporządzeń mianowanej dla Greków komisji.

Między Salonichi i Smyrną zatonał okręt, który miał na pokładzie 312 wydalonych Greków, to jest mężczyzn, kobiet i dzieci.

Listy z Odessy sięgające po dzień 14., zamieszczone w „Triest. Ztg.“ donoszą o przybyciu okrętu „Fury.“ Dnia 8. zbliżył się ten paropływ o sile 500 koni z 16 działami aż na dwa armatnie wystrzelały do portu. Na dwa przestrzegające wystrzelały z naszych baterii wywiesił angielską banderę, i posłał szalupę z banderą parlamentarską i jednym oficerem z zapytaniem, czy już odjechał konsul angielski, i po odebranej odpowiedzi wracała do paropływu „Fury“, lecz gdy tymczasem paropływ zbliżył się do Moła, dano ognia do niego z czterech dział, jedna kula ugodziła. Na to ustąpił wprawdzie paropływ, ale wczoraj przybyły do zatoki dwa angielskie paropływy i jeden francuski, krążyły tu i ówdzie i skonfiskowały dwa statki nadbrzeżne. — Pogoda jest bardzo piękna. Namieniony list nie wspomina nic o pożarze, który miał powstać w Odessie.

Z listu z Odessy pod dniem 17. donosi „Triest. Ztg.“ dalej, że dnia 16. zrana ustąpiły już wcale nieprzyjacielskie paropływy. W przeciągu swego pobytu trzymały się poza obrębem baterii, lecz chwyciły większe i mniejsze nadbrzeżne statki, które nieprzezornie powazyły się wypłynąć na morze; tym sposobem zabrały 15 z nich, a w wieczór przed 16. ustawiły je prawie na szyderstwo w linii obróconej ku miastu. Dość kosztowną zdobycz, składającą się z zboża, lnianego siemienia, łożu, wina i węgla, przeniesiono na największy okręt o 200 beczkach. Niektóre z tych statków chciały umknąć, ale nadaremnie ich usiłowanie zostało zniweczone. Jeden z tych statków

zwał francuski paropływ na mieliznę, na której zagrzązł, i dopiero po 20 minutach mógł się z niej wydobyć. Flota rosyjska znajduje się w Sebastopolu.

(Rozpoczęcie operacji wojennych. — Wiadomości z Turcji azjatyckiej.)

Z Marsylii, 26. kwietnia telegrafują do jednego z pruskich dzienników: Przybyły właśnie paropływ spotkał dnia 16. admirała Bruat pod Tenedos i przywiózł wiadomości z Konstantynopola z dnia 15. kwietnia. Jenerał Bosquet odjechał do Adryanopola dla urzędzenia jeneralnego sztabu. Operacje się rozpoczęły. Jenerał Bosquet przywiózł dnia 14. do Kawarny rozkaz rozpocząć natychmiast kroki nieprzyjacielskie. Entuzjazm był powszechny. Wszystkie okręta były oświetlone.

Trebizonda, 10. kwietnia. Zarif Mustafa Basza, naczelny komendant ottomańskiego wojska w Kars, ściągnął do Kars także korpusy stojące w Erzerum. Dzięki użytym środkom sanitarnym zostaje armia teraz na lepszej stopie i przysposabia się do zaczepnego boju.

Między Grekami znajdującymi się w Kars odkryto rozgałęziony spisek; przyaresztowano wiele osób, a między temi także szefa spisku, niejakiego Stefani.

Wiadomości z Redut-Kalé sięgają po dzień 31. marca. Na całym wybrzeżu od Redut-Kalé aż do Anapy pozostały załogi rosyjskie tylko w Redut-Kalé, Suchum-Kalé, Ghelingik, Gagra i w Noele rosyjskim; siedm twierdz innych opuszczono a wojsko i armaty z nich zabrały dwie rosyjskie fregaty żaglowe. Licząca tylko 250 ludzi załoga fortecy Ardellen miała się wysadzić w powietrze, gdy do niej szurm przypuszczono.

Suchum-Kalé opuszczają wszyscy co nie noszą broni, i chrońnią się do Tyllis. Drożyzna w Suchum-Kalé jest nadzwyczaj wielka.

Do Trebizondy przybył perski kurier z depezbami dla lorda Redcliffe. Płacę tutejszych tureckich urzędników cywilnych wstrzymano z finansowych względów na trzy miesiące. I rząd wydalono także wszystkich Greków i Rosyan.

Persya.

(Urzędowe ogłoszenie neutralności Persyi.)

Nadstana ostatnią pocztą gazeta z Persyi zawiera urzędowe ogłoszenie neutralności w następującej osnowie (26 Rebi al Achyr 1270—26. stycznia 1854):

„Od początku nieporozumień między rosyjskim i otomańskim rządem, spodziewał się i pragnął perski rząd pokoju między obudwoma wysokimi państwami; teraz zaś, dla zbitia niektórych mylnych pogłosek i odnowienia swej bezpartyalnej neutralności, oświadcza wyraźnie, że w żaden sposób i pod żadnym warunkiem nie będzie się mieszać do sporów obudwu wysokich rządów Turcji i Rosyi. Chociaż perski rząd miał sobie za powinność, za pomocą nadzwyczajnego uzbrojenia zabezpieczyć najprzód swoje granice, jednak ze względu na przyjaźń i dobre porozumienie ościennych rządów z rządem tutejszym i z mieszkańcami tego kraju, i ze względu na ponowione zapewnienia, jakie wyrazili w tej mierze ich posłowie w tutejszej stolicy, jasną jest rzeczą, że perski rząd dał również jawne dowody swej szcerości ku sprzyjańszonym rządóm, ażeby zbić płonne pogłoski, które się pojawiły w niektórych gazetach europejskich, i przekonać, że przez obsadzenie swych granic niema bynajmniej zamiarów, sięgających poza ich obręb, i że się swemi własnymi sprawami zajmować będzie. Z tego dobrego zaufania i nieograniczonej wiary, którą perski rząd pokłada w sprzyjańszonych rządach, okazuje się jasno, że żadnego z obudwóch rządów niema bynajmniej w podejrzeniu, i nie uczyni nic takiego, co by w nich w jakikolwiek bądź sposób wątpliwość albo niechęć obudzić mogło. Dlatego otrzymał jeneralissimus Aziz Chan rozkaz powrócić natychmiast do Tebris, skoro skończy inspekcję granic pod Choi i wewnątrz nich wszystko uporządkuje. Bo ponieważ naczelny wódz niema żadnej przyczyny bawić nieczynnie na granicy, więc uchwalono, ażeby po inspekcji granic i zlustrowaniu wojska w Aderbeidzanie powrócił na Nowy rok (21. marca) do dworu Szacha, gdyż Szach Jego Mość nie udał się w podróż do Sultanieh, z przyczyny, że się w tamtejszej okolicy cholera pojawiła“.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Wiedeń, 1. maja. Litogr. „koresp. austr.“ z dnia dzisiejszego pisze: Doniesienia telegraficzne z Bukaresztu z dnia 28. z. m. podają szczegóły o bombardowaniu Odessy. Według wspomnianych doniesień składała się francusko-angielska flota z siedmiu okrętów trypokładowych i 11 fregat. Obydwa admirałowie zażądali wydania wszystkich okrętów rosyjskich, a po odmownej odpowiedzi zaczęto dawać ognia do miasta. Zapalono pałac Woroncowa, zniszczono statwę Richelie'go i palais royal. Przy odejściu kurjera trwało bombardowanie ciągle. Usiłowanie wysadzenia 1800 ludzi na ląd, niepowiodło się. Cztery fregaty parowe ucierpiały mocno od baterii lądowych.

Król pruski jeneralny konsul w Bukareszcie, który dla nieuwzględnienia swych reklamacji ze strony władzy tamtejszej zerwał

stosunki urzędowe, powołany został do Berlina. Król. pruski rząd miał pochwalić jego postępowanie w tej sprawie.

Genoa, 29. kwietnia. Na pogłoskę o obecności Mazziniego w mieście naszym przedsięwzięto rewizye domów, jednak bez skutku. (Lit. kor. austr.)

Wiadomości handlowe.

(Ceny targowe lwowskie.)

Lwów, 3. maja. Dziś sprzedawano na naszym targu korzec pszenicy po 24r.52k.; żyta 20r.46k.; jęczmienia 18r.16k.; owsa 11r.43k.; kartofli 10r.41k.; — cetnar siana kosztował 2r.51k.; okłotów 1r.44k.; — za sąg drzewa bukowego płacono 25r.15k., sosnowego 21r.30k. w. w. Ceny drobiazgowej sprzedaży bez odmiany.

Kurs lwowski.

Dnia 3. maja.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski m. k.	6	12	6	16
Dukat cesarski " "	6	18	6	20
Półimperyal zł. rosyjski " "	10	52	10	55
Rubel srebrny rosyjski " "	2	6	2	7
Talar pruski " "	2	1	2	4
Polski kurant i pięciozłotówka " "	1	33	1	33
Galicyjskie listy zastawne za 100 złr. " "	91	45	92	—

Kurs listów zastawnych w gal. stan. Instytucie kredytowym.

Dnia 3. maja 1854.

	złr.	kr.
Kupiono prócz kuponów 100 po m. k.	—	—
Przedano " " 100 po " "	—	—
Dawano " " za 100 " "	—	—
Żądano " " za 100 " "	—	—

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 1. maja o pierwszej godzinie po południu.

Amsterdam 115¹/₂. Augsburg 137¹/₈. Frankfurt 137. — Hamburg 102 l. Liwurna — l. Londyn 132¹/₄ l. Medyolan 134³/₄. Paryż 162.

Obligacje długu państwa 5⁰/₁₀₀ 85³/₁₆ — 85³/₈. Detto S.B. 5⁰/₁₀₀ 110 — 111. Detto 4¹/₂ 76¹/₈ — 76¹/₂. Detto 4⁰/₁₀₀ 70 — 70¹/₄. Detto z r. 1850 z wypłatą 4⁰/₁₀₀ 89 — 89¹/₄. Detto z r. 1852 4⁰/₁₀₀ 87³/₈ — 88. Detto 3⁰/₁₀₀ 56 — —. Detto 2¹/₂ 43¹/₄ — 43³/₈. Detto 1⁰/₁₀₀ — —. Obl. indemn. Niż. Austr. 5⁰/₁₀₀ 84¹/₄ — 84¹/₂. Detto z krajów kor. 5⁰/₁₀₀ 83¹/₈ — 83³/₈. Pożyczka z r. 1834 227 — 228. Detto z r. 1839 119¹/₄ — 119¹/₂. Oblig. bankowe 2¹/₂ 57 — 58. Obl. lom. wen. pożyczki z r. 1850 5⁰/₁₀₀ 101¹/₄ — 101¹/₂. Akcje bankowe z ujmą 1188 — 1190. Detto bez ujmą 1046 — 1050. Akcje bankowe now. wydania 940 — 942. Akcje banku eskomp. 90¹/₄ — 90¹/₂. Detto kolei żel. póln. Ces. Ferdynanda 215³/₈ — 215³/₄. Detto Głognickiej — —. Detto Budzynsko-Lincko-Gmundzkiej 258 — 260. Detto Tyrnawskiej 1. wydania — —. Detto 2. wydania — —. Detto Edynbursko-Neuszadzkiej 52³/₄ — 53. Detto żegluga parowej 539 — 540. Detto 11. wydania —. Detto 12. wydania 524 — 525. Detto Lloyda 585 — 587. Detto młyna parowego wiedeń. 138 — 139. Renty Como 12⁷/₈ — 13. Esterhazego losy na 40 złr. 81¹/₄ — 81³/₄. Windischgrätz losy 28¹/₂ — 28³/₄. Waldsteina losy 28¹/₂ — 28³/₄. Keglevicha losy 10¹/₄ — 10³/₈. Cesarzskich ważnych dukatów Agio 41 — 41¹/₂.

(Kurs pieniężny na giełdzie wiedeń. d. 1. maja o pół do 2. popołudniu.)

Ces. dukatów stęplowanych agio 4¹/₄. Ces. dukatów obrączkowych agio 40³/₄. Ros. imperyały 10.58. Srebra agio 36³/₄ gotówka.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 3. maja.

Obligacje długu państwa 5⁰/₁₀₀ 86; 4¹/₂ 77; 4⁰/₁₀₀ 70; 4⁰/₁₀₀ z r. 1850. —; wylosowane 3⁰/₁₀₀ —; 2¹/₂ 70 —. Losy z r. 1834 —; z r. 1839 —. Wied. miejsko bank. —. Akcje bank. 1191. Akcje kolei póln. 2132¹/₂. Głognickiej kolei żelaznej —. Odenburskie 107¹/₄. Budwejskie —. Dunajskiej żegluga parowej 547. Lloyd —. Galic. l. z. w. Wiedniu —. Akcje niższo-austr. Towarzystwa eskomptowego à 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2. m. 114⁵/₈. Augsburg 136³/₄. 3. m. Genua — l. 2. m. Frankfurt 136⁵/₈ l. 2. m. Hamburg 101⁵/₈ l. 2. m. Liwurna 132⁷/₈ p. 2. m. Londyn 132. l. 3. m. Medyolan 133³/₄. Marsylia 161⁵/₈ l. Paryż 161⁵/₈ l. Bukareszt —. Konstantynopol —. Agio duk. ces. —. Pożyczka z r. 1851 5⁰/₁₀₀ lit. A. —. lit. B. —. Lomb. —. Pożyczka z roku 1852 —. Oblig. indemn. —.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 3. maja.

Hrabina Mniszek Helena, z Wiednia. — Hr. Dzieduszycki Jan, z Sicho-wa. — PP. Górski Leon, z Sądowej-Wiszni. — Olszewski Albert, c. k. komis. obw., z Przemyśla.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 3. maja.

Baron Lederer, c. k. feldmarszałek, do Stryja. — Hr. Komorowski Franciszek, do Lużyc. — PP. Zatorski Maks., do Zatacza. — Krzaczkowski Marcin, c. k. rada krym., do Sambora. — Jachowicz, c. k. porucznik; Blum, c. k. kapitan i Hirnschall, c. k. porucznik, do Stryja.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 3. maja.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Średni stan temperatury do g. 6 zr.	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
6 god. zrana	27 9 1	+ 8°	+ 16°	póln.-zachodni ₀	pogoda
2 god. pop.	27 9 1	+ 16°	+ 10°	połud.-wsch. ₀	"
10 god. wie.	27 9 1	+ 10°			"

TEATR.

Dziś: Opera niem.: „Czar und Zimmermann.“

Jutro: Benefis Pani Starzewskiej.

Na fundusz poratowania jej zdrowia w usługach scenicznych ztarganego — a od roku 1845 niepensjonowanej i ciężką chorobą złożonej.

„Ulicznik Paryski.“

Wznowiona komedia z francuskiego w 4 aktach.

Osoby:

Hrabia Morin, Jenerał i Par Francyi	P. Kaliciński.
Edward, jego syn	P. Szturm.
Baronowa Morin, wdowa po bracie Jenerała	Panna Radzyńska.
Pani Bertrand	Panna Rutkowska.
Eliza) Jej wnuki	Panna Kasprzycka.
Ludwik)	Pani Linkowska.
Pan Biżot, negocyant	P. Linkowski.
Hilary, kamerdyner	P. Lauvernay.
Jan	P. Baczyński.
Franciszek) lokaje	P. Natorski.

Scena w Paryżu.

KRONIKA.

Siódma składka na obdzielenie jadłem i wsparcie ubogich miejscowych w dzień uroczystości zaślubin Jego c. k. Apost. Mości. — Złożyli pp. Samuel D. Schaff 30k., M. Margoles 10k., Leib Meller 12k., Nathan Baumann 12k., M. Ehrenpreis 6k., J. Baumann 6k., Elkane Schön 15k., J. M. Schütz 30k., M. Kleinmann 12k., Joseph 2k., Jego Excel. najprzewiel. Arcybiskup obr. gr. JMks. Michał Lewicki 10r., Tomasz Czerwiński 20k., Dr. Józef Wesołowski 1r., F. W. Freund 30k., Piotr Wałczyński 30k., F. Wolfenthal 30k., W. Korke 12k., L. Mader 6k., Ch. Barmann 12k., Izrael Brendel 8k., M. Rein 4k., Sp. Lewicki 30k., Ag. Müller 6k., A. Birkiewicz 8k., L. Dolezal 6k., N. N. 20k., C. Kozłowska 20k., A. Dziembowski 30k., Kratochwil Fr. 12k., J. P. Riedl 1r., A. Semenetz 30k., C. Schrinner 12k., T. Woller 12k., Poremba 1r., M. Gaszyńska 15k., F. Engel 12k., Losh 4k., Suchodolski 20k., Plutter Emanuel 20k., F. Frydrych 16k., J. Kołodziński 20k., Gładziński 10k., L. Gosnowski 24k., M. Mindes 6k., D. Wacks 6k., Berl Igel 30k., J. Lipnicki 1r., Fr. Protung 40k., Hurkez 4k., J. Hermann 40k., r. kat. kapituła katedr. 10r., Martinet 1r., Azbiewitz 20k., Torosiewicz 1r., Ez. Pineles 30k., J. S. Frisower 20k., D. H. Sokal 5r., Alf. Reiss 2r., A. Kretzer 1r., H. Suberle 1r., Bensa 20k., W. Chomiński 1r., Julia Manasterska 1r., St. Zalewski 40k., W. Gallat 20k., Fr. Habel 10k., M. H. Rentschner 1r., L. Horn 6k., Sch. Bachstelz 6k., K. S. Einfeld 6k., J. Goldstein 10k., M. Fack 2k., J. T. Jolles 10k., J. Korke 4k., J. Dreikuss 4k., D. Jolles 3k., S. L. Breit 8k., E. Willenz 5k., E. Lippstein 3k., A. Goldstern 30k., M. Racecher 10k., J. Ambros 15k., M. Mintzeles 25k., Chaskel Nuki 15k., E. Mintzeles 15k., H. L. Nelson 10k., M. Kleinmann 1r., Schalling 14k., Dubniarski 10k., Wajdowicz 6k., K. Pielecka 30k., T. Otto 10k., Koleczycki Fr. 20k., J. Zegadłowicz 10k., Dr. Epstein 30k., A. Bramm 4k., Rosenbusch 6k., M. Epstein 10k., Oberhard 4k., B. Tetteles 10k., pani S. Dąbska 2r., hrabina Borzęcka 5r., F. Skwarczyńska 1r., J. Slimakowska 10k., A. Schneider 1r., E. Zawadzki 20k., Ed. hr. Fredro 1r., M. Korytyńska 1r., Nierenstein 5r., O. Jolles 1r., J. Altschiller 30k., Luka 13k., Wittels 10k., Ehrenpreis 8k., Luft 6k., Schiffer 3k., J. Steingrab 30k., M. Hul-

les 10k., M. Feger 10k., S. Landau 6k., L. Trost 6k., Juda Klap 6k., R. Segel 4k., M. Prochnik 3k., E. Heschels 10k., M. Garder 20k., J. Triester 10k., A. Selmeck 20k., Leop. Basch 6k., Wolf Rosner 20k., A. Fränkel 6k., M. Kurpil 10k., M. Schütz 6k., Rechme Neuwald 16k., L. Widuin 16k., L. Reiss 10k., J. Wolken 12k., S. Möhrer 6k., E. S. 36k., Fr. Beranek 10k., Senior Kunst 30k., Gurkler 15k., Gębarzewski 15k., N. N. 10k.

Razem 84 złr. 40 kr.

Łącznie z dawniejszą sumą (Ob. N. 100 G. L.) . 738 złr. 22 kr.

Wynosi ogółem 823 złr. 2 kr.

Adres gratulacyjny miasta Wiednia zawarty jest w rznętych z drzewa i białym safranem obciągniętym futerale, którego wkleśnione tło środkowe stanowi szkarłatny aksamit z złotymi ozdobami. Krajem idą poczwórne ramy z pozłacanego srebra, po tych następują drugie ramy z białego safranu o złotych gwiazdkach na czerwonym tle aksamitnym, które uwydatniają kółka z pozłacanego srebra opłatane czarną skórka. We środku wznosi się okrągła tarcza z pozłacanego srebra, zawierająca plastyczny napis: „Zur Allerhöchsten Vermählungsfeier am 24. April 1854“ („Na cześć najwyższych zaślubin 24. kwietnia 1854“), dalej zaś otacza przerwany wieniec z kości słoniowej na czerwonym aksamicie złota tarczę herbowa, na której znajdują się w czarnej emaili cyfry Jeh M. M. Cesarstwa, a nad niemi korona cesarska. Po rogach umieszczone są gustowne arabeski na czerwonym aksamicie; nadto zdobia jeszcze stronę frontową biało-czerwone i czarno-zółte okraski, na odwrotnej zaś stronie znajduje się herb miasta Wiednia, biały krzyż w czerwonym polu, obwiedziony kołem ze złotych gwoździ, około którego wije się biały wieniec na czerwonym polu. Ozdabiające kontury składają się również z gustownych arabesków. Zewnętrzne okładki są z czarnego safranu i złotego atlasu. Ten mistrzowski utwór sztuki introligatorskiej, snycerskiej i jubilerskiej wyszedł z pracowni pana Girardet; wszelkie zaś rysunki są dziełem pana van der Null.